

عنوان مقاله:

تاثیر سیاست های انگیزشی مالی بر الگوی مصرف آب و الگوی کشت محصولات زراعی (مطالعه موردی: دشت دهگلان در استان کردستان)

محل انتشار:

نشریه آبیاری و زهکشی ایران، دوره 18، شماره 2 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

مهسا قصابی - دانشجوی دکتری اقتصاد کشاورزی، دانشگاه کردستان

محمد علی اسعدی - دانش آموزنده دکتری اقتصاد کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس و مدرس دانشگاه کردستان

حامد قادرزاده - دانشیار اقتصاد کشاورزی دانشگاه کردستان

محمود حاجی رحیمی - استادیار اقتصاد کشاورزی دانشگاه کردستان

خلاصه مقاله:

با توجه به محدودیت منابع آب سطحی و بهره برداری بی رویه از آب های زیرزمینی، سفره های آب زیرزمینی در بسیاری از دشت های ایران وضعیت نامطلوبی دارند. یکی از این دشت های بحرانی، دشت دهگلان است که علی رغم تعیین حریم ممنوعه، همچنان با بحران کم آبی مواجه است. بنابراین، در این پژوهش به بررسی اثر سیاست های انگیزشی مالیات و یارانه برای هر مترمکعب آب آبیاری اضافه یا صرفه جویی شده بر تغییرات الگوی کشت، در سه سناریوی ۱۰، ۲۰ و ۳۰ درصد افزایش قیمت سایه ای آب (۷۱۴ تومان) در سال ۱۴۰۲ پرداخته شده است. داده های مورد نیاز از طریق مراجعه به شرکت آب منطقه ای استان کردستان، سازمان جهاد کشاورزی و سامانه نیاز آبی کشور برای هفت محصول عمده شامل گندم، جو، ذرت علوفه ای، سیب زمینی، خیار، بونجه و کلزا در دشت دهگلان جمع آوری شد. سپس با استفاده از مدل برنامه ریزی ریاضی اثباتی، داده ها تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد که اعمال سیاست های مالیات و یارانه، الگوی کشت را به سمت محصولات کم آب بر مانند جو، گندم و کلزا سوق می دهد. همچنین مشخص شد، این سیاست ها باعث کاهش مصرف آب و بازده ناخالص مزرعه می شوند. این یافته ها نشان می دهد، سیاست های انگیزشی ذکر شده می تواند ابزار موثری برای مدیریت مصرف آب در بخش کشاورزی باشد. لازم است در کنار این سیاست ها، راهکارهای جایگزین مانند استفاده از روش های نوین آبیاری نیز مدنظر قرار گیرد تا از تاثیرات منفی بر درآمد کشاورزان جلوگیری شود.

کلمات کلیدی:

برنامه ریزی ریاضی اثباتی، الگوی کشت، آب زیرزمینی، دشت دهگلان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2028444>

